

ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Όπως έχουμε υποσχεθεί σās ενημερώνουμε για θεατρικά έργα πού παίζονται αυτήν τήν περίοδο και συνεχίζουμε τήν έρευνα τοῡ θέματος **ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΑΘΗ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ**.

Στό θέατρο ΑΛΙΚΗ παίζεται τό έργο τοῡ Ρομπέρ Τομά **ΟΚΤΩ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΝΤΑΙ**.

Ή συναρπαστική αυτή αστυνομική ιστορία εκτυλίσσεται σέ σπίτι στήν έξοχή. Ένα πρωινό ό Μαρσέλ βρίσκεται μαχαιρωμένος στό κρεβάτι του. Όκτώ γυναίκες, ή γιαγιά Ύβόν, ή γυναίκα του Γκάμπυ, οί κόρες τους Σουζάνα και Κατρίν, ή θεία τους Αύγουστίνα, ή Σιμόν αδελφή τοῡ Μαρσέλ, ή καμαριέρα Λουίζα και ή οίκονόμος Σανέλ αλληλοκατηγοροῦνται για τόν φόνο. Ή ύποψία περιφέρει τήν σκιά της από τήν μία στήν άλλη. Μιά πρωτότυπη ανακριτική διαδικασία αποκαλύπτει πάθη, ένοχές, σχέσεις, γεγονότα. Τό τηλέφωνο κομμένο, δύο σκυλιά τοῡ σπιτιού βρίσκονται δηλητηριασμένα. Ή Αύγουστίνα ανακαλύπτει ότι τής έχουν πάρει τό όπλο. Ή γιαγιά παραπονεΐται ότι τής έκλεψαν τίς μετοχές. Ή Γκάμπυ κατηγορείται ότι έχει έραστή και έτοίμαζε τίς βαλίτσες της νά φύγει. Ή καμαριέρα όμολογεί ότι είχε έρωτικό δεσμό μαζί του. Ποιά είναι ή δολοφόνος; Σκοτάδι. Μετά από έναν πυροβολισμό ή Κατρίν θά ρίξει φως στήν ύπόθεση.

Στό θέατρο ΑΛΜΑ παίζεται τό έργο τοῦ Γιώργου Θεοδοσιάδη **ΔΕΝ ΑΚΟΥΩ, ΔΕΝ ΒΛΕΠΩ, ΔΕΝ ΜΙΛΑΩ.**

Γνήσιο θεατρικό έργο πού συνδυάζει στοιχεία δημιουργίας τής φαντασίας καί τής καθημερινής πραγματικότητας, τό κωμικό καί τό δραματικό στοιχείο ὅπως σὺνυφαίνονται στή ζωή. Έστιάζει τόν προβολέα του στή ζωή ἀνθρώπων μέ ειδικές ανάγκες, ἀλλά συγχρόνως γίνεται καθρέφτης ὅπου βλέπουμε τό πρόσωπό μας ὅλοι. Διασκεδάζει μέ τήν εξέλιξη τοῦ μύθου του, ἀλλά πυροδοτεῖ καί στοχαστικές ἐμβαθύνσεις.

Τρεῖς νέοι ἀνθρωποι μέ ειδικές ανάγκες συγκατοικοῦν στό ἴδιο διαμέρισμα. Ὁ Θεοφάνης πού ἐργάζεται στόν Ο.Τ.Ε. εἶναι τυφλός. Ὁ Ἡρακλῆς (Σπίθας) πού ἐργάζεται σέ βιβλιοπωλεῖο εἶναι μουγγός καί ὁ Ἰάκωβος πού ἐργάζεται σέ ἐστιατόριο εἶναι κουφός. Παρακολουθοῦμε φάσεις τής ζωῆς τους, τής συμβιώσεώς τους, τίς σχέσεις τους. Παρατηροῦμε ὅτι οἱ ἐλλείψεις τούς δέν τούς ἔχουν μαυρίσει τήν ψυχή. Ἀγωνίζονται γιά νά κερδίζουν τήν ζωή τούς καί στίς σχέσεις τους, παρά τίς παροδικές δυσκολίες, ἐπικρατεῖ καλοσύνη. Ὅπως εἶναι φυσικό, ἡ εἰδική ἔλλειψη - ἀναπηρία τοῦ καθενός προκαλεῖ μιὰ σειρά κωμικῶν ἐνεργειῶν, συμβάντων, καταστάσεων. Δέν λείπουν καί τά ἀνάλογα πειράγματα καί προκλήσεις, ἀλλά πάντα μέ καλή διάθεση.

Κάποτε εἰσβάλλει στή ζωή τούς ὁ ἔρωτας. Μιά νέα κοπέλα πού συνάντησε στό δρόμο τόν Θεοφάνη τούς ἐπισκέπτεται στό διαμέρισμά τους. Ὁ καθένας προσπαθεῖ νά κρύψει τήν ἔλλειψή του. Ἡ Ἐλπίδα διαθέτει καλοσύνη, εὐγένεια, ὑπομονή, κατανόηση. Προσπαθεῖ νά βοηθήσει τόν καθένα ν' ἀναπτύξει καί ν' ἀξιοποιήσει τό προσόν πού διαθέτει. Ὁ Θεοφάνης μέ τήν φωτογένεια νά γίνη μοντέλο στή διαφήμιση. Ὁ Σπίθας πού γράφει ποιήματα νά καλλιεργήσει τό ταλέντο του. Ὁ Ἰάκωβος νά γίνη σέφ σέ ἐστιατόριο ξενοδοχείου πέντε ἀστέρων.

Καί οἱ τρεῖς ἐρωτεύονται τήν νέα καί ὁ καθένας προσπαθεῖ νά τήν κερδίσει. Ὅταν ἡ Ἐλπίδα τό συνειδητοποιεῖ τούς ἀποκαλύπτει ὅτι δέν μπορεῖ νά δεχθεῖ τήν πρόταση κανενός ὄχι γιατί ἔχει τήν ἔλλειψη πού ἔχει, ἀλλά γιατί εἶναι ἀρραβωνιασμένη. Καί ὁ μνηστήρας της, ἀνάπηρος καθηλωμένος σέ ἀναπηρική πολυθρόνα, εἶναι διευθυντής διαφημιστικῆς ἐταιρείας καί ἀγωνίζεται νά βοηθάει ἀνθρώπους μέ ειδικές ανάγκες νά ὑπερβοῦν τήν ἀναπηρία τους.

Τέλειος καί αὐτάρκης δέν εἶναι κανείς. Ἡ ζωή καί ἡ κοινωνία χαρακτηρίζονται ἀπό ἀλληλεξάρτηση καί ἀλληλοσυμπλήρωση. Εὐχῆς ἔργο νά ἔπαιξε στή ζωή κάθε γυναίκα τόν ρόλο πού ἔπαιξε ἡ Ἐλπίδα στή ζωή τῶν τριῶν λειψῶν νέων ἀνδρῶν. Οἱ νέοι στό ἔργο προσπαθοῦν νά κρύψουν τίς σωματικές ἐλλείψεις τούς. Ἄν ἀγωνιζόμασταν νά ὑπερβαίνομε τίς πνευματικῆς τάξως ἐλλείψεις μας!

Στό θέατρο ANEΣΙΣ παρουσιάζεται τό έργο τοῦ Ίψεν το **ΚΟΥΚΛΟΣΠΙΤΟ**.
Εἶναι γνωστό καί μέ τόν τίτλο **ΝΟΡΑ**.

Στό σπίτι τοῦ Τόρβαλτ καί τῆς Νόρας Χέλμερ παραμονές Χριστουγέννων. Οἱ δύσκολες ἡμέρες πέρασαν. Ἔρχονται καλύτερες ἀπό οἰκονομικῆς ἀπόψεως. Ὁ Τόρβαλτ Χάλμερ, δικηγόρος, πού ἐργαζόταν σέ ὑπουργεῖο, ἀναγκάστηκε νά ἀποχωρήσει γιά λόγους ὑγείας καί νά ζήσει κάποιο διάστημα στήν Ἰταλία μέ τήν οἰκογένειά του. Εἶχε τήν ἐντύπωση ὅτι τά ἔξοδά τους τά εἶχε καλύψει ὁ πατέρας τῆς Νόρας. Στήν πραγματικότητα ἡ Νόρα εἶχε δανειστεῖ ἀπό τόν Κρόγκστατ. Καί ἐπειδή χρειαζόταν ἡ ἐγγύηση τοῦ πατέρα της, ἡ Νόρα εἶχε πλαστογραφήσει τήν ὑπογραφή του στό σχετικό ὁμόλογο, διότι ὁ πατέρας της πέθανε πρῖν ὑπογράψει ὡς ἐγγυητής.

Ἡ ὑγεία τοῦ Τόρβαλτ ἀποκαταστάθηκε καί τοῦ ἀνατέθηκε ἡ διοίκηση μιᾶς τράπεζας. Σ' αὐτήν τήν τράπεζα διορίζει, μετά ἀπό μεσολάβηση τῆς Νόρας, τήν παλιά φίλη της Χριστίνα Λίντε, ἀλλά θά ἀπολύσει τόν παλιό συμμαθητή Κρόγκστατ γιά κάποιες παρανομίες. Ἄγνοεῖ ὅτι εἶναι ὁ δανειστής τῆς Νόρας πού γνωρίζει τήν πλαστογραφία της.

Δραματική ἡ κατάσταση τῆς Νόρας πού δέν μπορεῖ νά πείσει τόν ἄντρα της νά μὴν ἀπολύσει τόν Κρόγκστατ πού, λόγω τῆς πλαστογραφίας της, μπορεῖ νά τούς καταστρέψει. Δραματική ἡ κατάσταση τοῦ Κρόγκστατ πού θέλει, ἐργαζόμενος στήν τράπεζα, νά ὀρθοποδήσει οἰκονομικά καί κοινωνικά μετά τίς παρανομίες του. Δραματική ἡ κατάσταση τοῦ οἰκογενειακοῦ φίλου γιατροῦ Ράνκ καί λόγω τῆς ἀρρώστιας του καί λόγω τῆς χωρῆς ἐλπίδα ἀγάπης του γιά τήν Νόρα.

Ἡ κρίση ἀπό τήν σχέση μέ τόν Κρόγκστατ ξεπερνιέται ἀλλά δημιουργεῖται ἄλλη ἀπό τήν ἀφύπνιση τῆς Νόρας. Ἡ συμπεριφορά τοῦ Τόρβαλτ δέν ἀλλάζει λόγω τῆς πλαστογραφίας τῆς γυναίκας του, ἀλλά ἡ Νόρα συνειδητοποιεῖ ὅτι γιά τόν ἄντρα της δέν εἶναι πρόσωπο ἀλλά κούκλα, ὅπως ἦταν καί γιά τόν πατέρα της. Ἄντί νά βιώσει τήν πνευματική ὀριμότητα μέσα στό γάμο καί μέ τόν τρόπο της νά κάνει τόν ἄντρα της νά τήν βλέπει ὡς ὑπεύθυνο πρόσωπο, συνοδοιπόρο τῆς ζωῆς, ἀποφασίζει νά φύγει. Κανένας προβληματισμός γιά τά τρία μικρά παιδιά τους. Φεύγει γιά νά ἀναδειχθεῖ σέ πρόσωπο. Μιά ἐσφαλμένη ἐπιλογή πού, ὅπως ἔχει δείξει ἡ ζωή, δέν ὀδηγεῖ στό ἐπιθυμητό ἀποτέλεσμα.

Στό ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΗΣ θέατρο παίζεται τό έργο τοῦ Πιέρ Μαριβώ **Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ.**

Ἡ ὑπόθεση τοῦ ἔργου ἐκτυλίσσεται στό ἐξοχικό σπίτι μιᾶς χήρας Κόμησας. Ἐνας συγγενής τοῦ Μαρκήσιου καί μακρινός συγγενής τῆς Ὁρτάνς πεθαίνοντας ἄφησε κληρονομιά ἐξακόσιες χιλιάδες φράγκα μέ τόν ὄρο νά τήν παντρευτεῖ. Ἄν δέν τήν παντρευτεῖ, νά τῆς καταβάλει διακόσιες χιλιάδες φράγκα. Ὁ Ἴππότης καί ἡ Ὁρτάνς, πού συνδέονται αἰσθηματικά, μιλοῦν γιά τόν Μαρκήσιο καί τήν Κόμησσα, σκιαγραφοῦν τούς διαφορετικούς χαρακτήρες τους. «Ὁ Μαρκήσιος εἶναι ἕνας ἄνδρας μαλακός, ἥσυχος, εὐκόλα ἄγεται καί φέρεται», βολικός σύζυγος γιά τήν Κόμησσα μέ ἰσχυρή προσωπικότητα, «γυναῖκα ἀπότομη, πού τῆς ἀρέσει νά κατέχει τά πρωτεῖα, νά διευθύνει, νά ἐξουσιάζει».

Γιατί τά δύο αὐτά πρόσωπα ἀσχολοῦνται μέ τόν Μαρκήσιο καί τήν Κόμησσα; Διότι ἐάν ὁ Μαρκήσιος ζητήσει σέ γάμο τήν Ὁρτάνς, σύμφωνα μέ τόν ὄρο τῆς διαθήκης τοῦ συγγενοῦς, τότε ματαιώνεται ἡ ὀλοκλήρωση σέ γάμο τοῦ αἰσθηματικοῦ δεσμοῦ Ἴππότη καί Ὁρτάνς. Ἡ νέα γνωρίζει ὅτι ὁ Μαρκήσιος ἀγαπά τήν Κόμησσα, ἀλλά λόγω τοῦ χαρακτήρος του ὄχι μόνον δέν τῆς ἔχει κάνει πρόταση γάμου ἀλλά δέν ἔχει καθόλου ἐκδηλωθεῖ, δέν γνωρίζει ἐάν ἡ Κόμησσα τόν ἀγαπᾷ, γνωρίζει ὅτι τόν ἐκτιμᾷ καί τόν ἐπαινεῖ. Ἐλπίζει ὅτι θά παντρευτοῦν. Ἐτσι αὐτή θά εἰσπράξει διακόσιες χιλιάδες φράγκα καί θά παντρευτεῖ τόν Ἴππότη.

Στή σκιά τῶν τεσσάρων αὐτῶν προσώπων κινοῦνται ὁ Λεπίν, ὑπηρέτης τοῦ Μαρκήσιου, καί ἡ Λιζέτ, ἀκόλουθος τῆς Κόμησας. Χρησιμοποιοῦνται ὡς ὄργανα ἀνιχνεύσεως αἰσθημάτων καί προθέσεων. Ἐχουν καί αὐτά τίς ἐπιδιώξεις τους καί τά κίνητρά τους. Ὁ Λεπίν θέλει τή Λιζέτ, ἀλλά αὐτή ἀδιαφορεῖ. Ἡ Λιζέτ ἐπιθυμεῖ ἡ Μαρκησία νά μήν ξαναπαντρευτεῖ, διότι αὐτό νομίζει ὅτι τήν συμφέρει.

Ἄν καί εἶναι ἀρκετά εὐπορος ὁ Μαρκήσιος δέν θέλει νά καταβάλει διακόσιες χιλιάδες φράγκα στήν Ὁρτάνς. Οἱ δυσκολίες ὁμως δέν προκύπτουν μόνον ἀπό τόν ὄρο αὐτόν τῆς διαθήκης, ἀλλά καί ἀπό τόν χαρακτήρα του, τή δειλία του, τίς ἀναστολές καί ἐνδοιασμούς του γιά τά αἰσθήματα καί τίς προθέσεις τῆς Κόμησας. Ψυχραιμῆ ἡ Κόμησσα δέν ἀποκαλύπτει εὐκόλα αἰσθήματα καί προθέσεις. Ζητώντας σέ γάμο τήν Ὁρτάνς, ὁ Μαρκήσιος ἐπιδιώκει νά ἔχει τή ρητή ἄρνησή της γιά νά μήν πληρώσει τίς διακόσιες χιλιάδες φράγκα. Προσποιούμενη ἀποδοχή ἡ Ὁρτάνς φέρνει σέ κωμικά δύσκολη θέση τόν Μαρκήσιο καί δημιουργεῖ ἀγωνία στόν Ἴππότη. Τελικά καί ἀπροσδόκητα ἔχουμε αἴσιο τέλος. Μαρκήσιος καί Κόμησσα, Ἴππότης καί Ὁρτάνς, Λεπίν καί Λιζέτ ἐνώνουν τή ζωή τους στόν γάμο. Μέ τήν ψυχραιμία καί πονηριά της ἡ Ὁρτάνς κερδίζει τίς διακόσιες χιλιάδες φράγκα.

Στό θέατρο ΒΡΕΤΑΝΙΑ παρουσιάζεται τό έργο τοῦ Χάρολντ Πίντερ
ΠΡΟΔΟΣΙΑ.

Στήν «Προδοσία», πού γράφτηκε μετά τήν διάλυση τοῦ γάμου του καί πρωτοπαίχθηκε στό Λονδίνο τό 1978, αναγνωρίζουμε κοινά στοιχεία μέ τήν ἄλλη δραματουργική παραγωγή τοῦ Πίντερ (συνήθεις σύγχρονοι ἄνθρωποι, φάσεις σύγχρονης καθημερινῆς ζωῆς χωρίς κανένα ἐξαιρετικό στοιχείο, ὑπαρξιακά προβλήματα κάτω ἀπό τήν ἐπιφάνεια, λόγος καθημερινός, ἀπλός, λιτός καί ἐλλειπτικός, παύσεις καί σιωπές, χαμηλοί τόνοι, ὀλιγοπρόσωπο). Διαπιστώνουμε ὅμως μιάν ἀπομάκρυνση ἀπό τό θέατρο τοῦ παράλογου. Εἶναι σέ μεγάλο βαθμό αὐτοβιογραφικό. Ὡς πρός τήν δομή τοῦ σκηνικοῦ χρόνου τό έργο εἶναι μιᾶ ἐναλλαγή ἐννέα σκηνῶν ἀπό τό παρόν, τό μέλλον καί τό παρελθόν.

Σέ πρῶτο πλάνο ἔχουμε ἕνα ἐρωτικό τρίγωνο. Ὁ Τζέρρυ καί ὁ Ρόμπερτ εἶναι παλιοί καί καλοί φίλοι. Συνεργάζονται στήν ἔκδοση λογοτεχνικῶν ἔργων. Ἡ Ἔμμα, γυναῖκα τοῦ Ρόμπερτ, διευθύνει μιᾶ γκαλερί. Ἔχει δημιουργήσει ἐρωτικό δεσμό μέ τόν Τζέρρυ πού εἶναι ἔγγαμος. Ἔχουν ἐνοικιάσει διαμέρισμα. Καί ὁ ἄντρας τῆς Ρόμπερτ τήν ἀπατά. Ἔρχεται ὥρα πού ὁ Ρόμπερτ μαθαίνει τόν ἐρωτικό δεσμό τῆς γυναίκας του μέ τόν καλύτερο φίλο του, ἀλλά δέν σημειώνονται δραματικές ἐξελίξεις οὔτε οἱ τόνοι ἀνεβαίνουν.

Ἄν τό δέντρο δέν εἶναι ὑγιές, ὁ καρπός εἶναι «σαπρός». Ἔτσι καί στίς διάφορες φάσεις τῆς ζωῆς μας, στούς διάφορους τομεῖς τῆς δραστηριότητάς μας οἱ ἀποτυχίες, τά ἀδιέξοδα, τά ναυάγια μας εἶναι καρποί τοῦ ἄρρωστου ἀτομικοῦ καί συλλογικοῦ εἶναι μας. Στήν «Προδοσία» ὁ γάμος καί ἡ φιλία, σχέσεις ἱερές καί ὠραίες, προδίδονται γιατί ἔχει βεβηλωθεῖ ἡ ἱερή, ἀθάνατη διάσταση τοῦ ἀνθρώπου.

Στό θέατρο ΓΚΛΟΡΙΑ παίζεται τό έργο τοῦ Ντάριο Φό **Ο ΤΥΧΑΙΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΑΝΑΡΧΙΚΟΥ.**

Τό έργο εἶναι ἐμπνευσμένο ἀπό ἕνα τραγικό γεγονός στό Μιλάνο. Ἐνας ἐργάτης τῶν σιδηροδρόμων, ὁ Γκιουζέπε Πινέλι, συνελήφθει ἀπό τήν ἀστυνομία ὡς ὑποπτος γιά βομβιστικές ἐνέργειες. Κατά τίς ἀνακρίσεις ὁ Πινέλι "αὐτοκτόνησε" πέφτοντας ἀπό τόν τέταρτο ὄροφο τοῦ κτιρίου. Οἱ ἐρευνητές τῆς ὑποθέσεως πείσθησαν ὅτι "ὁ θάνατος τοῦ Πινέλι δέν ἦταν αὐτοκτονία, ἀλλά σίγουρη ἐκπαραθύρωση". Ἐπιθεωρητής τοῦ ὑπουργείου Δικαιοσύνης καί μιᾶ δημοσιογράφος ἐρευνοῦν τήν ὑπόθεση. Οἱ ἀνακριτές τοῦ Πινέλι "ἀνακρίνονται" καί πέφτουν σέ ἀντιφάσεις. Ὁ ἐπιθεωρητής ἄλλοτε "στέκεται" ἀπέναντί τους καί ἄλλοτε στό πλευρό τους. Ἄλλοτε ἀπολογοῦνται τρέμοντας γιά ἀποκαλύψεις εἰς βάρος τους καί ἄλλοτε τόν βλέπουν ὡς πρόσωπο πού τούς καλύπτει γιά τίς εὐθύνες τους. Ὁ ἐπιθεωρητής κάνει προεκτάσεις καί σέ ἄλλους τομεῖς καί φορεῖς ἐξουσίας, σκάνδαλα καί διαφθορά, προβοκάτσιες, ἐνοχοποιήσεις ἀθῶων, ἐξόντωση ἀνεπιθύμητων καί ἄλλες δόλιες μεθοδεύσεις πού μηχανεύεται ἡ Ἐξουσία. Καί ὅλα αὐτά μέ σπινθηροβόλο πνεῦμα καί διαβρωτικό χιοῦμορ.

Στή σκηνή «ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ» τοῦ θεάτρου REX τό ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ παρουσιάζει τό ἔργο τοῦ Τζώρτζ Ὕργουελ **Η ΦΑΡΜΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ**.

Πρόκειται γιά δραματοποίηση τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Ἔρικ Μπλαίρ (1903-1950). Τό ὄνομα Τζώρτζ Ὕργουελ εἶναι φιλολογικό ψευδώνυμο.

Τό μυθιστόρημα γράφτηκε τό 1945 καί μέ τήν φανταστική ὑπόθεσή του σατίριζε τήν προεπαναστατική (1917) καί μεταεπαναστατική Ρωσία καί κατ' ἐπέκταση ὅλες τίς ἐπαναστάσεις. Ἡ ὑπόθεση τοῦ ἔργου διατυπώνεται μέ τόν λόγο τοῦ Ἀφηγητῆ πού παρουσιάζει, συνδέει τίς σκηνές καί σχολιάζει ἐνέργειες, τόν λόγο καί τίς πράξεις ἀνθρώπων (Ἀγρότης, Γείτονας, Δικηγόρος) καί ζώων (ἄλογα, πρόβατα, κότες, ἀγελάδες κ.ἄ.).

Τά ζῶα τοῦ ἀγροκτήματος τοῦ Ἀγρότη κυρίου Τζόουνς διαπιστώνουν ὅτι ὑφίστανται ἐκμετάλλευση («Ὁ ἄνθρωπος ἐκμεταλλεύεται τούς κόπους μας»), συσκέπτονται καί ἀποφασίζουν νά ἐξεγερθοῦν καί νά ἐκδιώξουν τό σκληρό ἀφεντικό. Τό ἐπιτυγχάνουν καί γίνονται αὐτά ἀφεντικά τοῦ ἀγροκτήματος. Συμφωνοῦν νά κάνουν τό σπίτι τοῦ Ἀγρότη «Μουσεῖο τοῦ Ἀνθρώπου» γιά νά μήν ξεχνοῦν τούς φονιάδες τους. Σύνθημά τους «Ὅλα τά ζῶα εἶναι ἴσα».

Ἀλλά ἡ ιδεώδης αὐτή κατάσταση ἐξελισσεται σέ νέα τυραννία καί ἀποδεικνύεται ὅτι «μερικά ζῶα εἶναι περισσότερο ἴσα ἀπό ἄλλα». Αὐτά εἶναι τά γουρούνια. Τό γουρούνι Ναπολέων γίνεται ὁ νέος ἀφέντης. Ἔχει πάρει τρία κουτάβια τοῦ Ἀγρότη τά μεγάλωσε καί τά χρησιμοποιεῖ ἐναντίον τῶν διαφωνούντων, δύστροπων καί ἀνυπότακτων ζώων (ἀστυνομικό κράτος). Ἀπόλυτος ἄρχοντας. Κοιμάται στό σπίτι τοῦ Ἀγρότη, ὄχι σέ στάβλο ὅπως τά ἄλλα ζῶα. Ὕργανά του ἐπηρεάζουν τά ἄλλα ζῶα στίς συνελεύσεις (Παλαιστής: «Ὁ Ναπολέων ἔχει πάντα δίκιο», νόθευση δημοκρατίας). Σκληρός, ἀδίστακτος καί κυνικός ἄρχοντας τό γουρούνι Ναπολέων συμβολίζει τόν Στάλιν ἐνῶ τό γουρούνι Χιονόμπαλος, ὁ ιδεολόγος, τόν ἀποπεμφθέντα Τρότσκυ. Τό εὐρωστό, εὐγενικό ἄλογο ἔλξεως ἀντιπροσωπεύει τήν δύναμη, τήν ἀπλότητα καί τήν καλοσυνάτη φύση τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου.

Ἀφηγητής: «Ὅλοι δουλεύανε σύμφωνα μέ τίς δυνατότητές τους. Κανένας δέν ἔκλεβε, κανένας δέν παραπονιόταν - ἤ σχεδόν κανένας». «Κανένας δέν τολμοῦσε νά ἀποφύγει τή δουλειά - ἤ σχεδόν κανένας». Ἐπιδιώκουν νά ὑποκινήσουν ἐπαναστάσεις σέ ἄλλες φάρμες «στέλνοντας συνέχεια τά περιστέρια σάν ἀγγελιοφόρους». Φιλοδοξοῦν ὁ Ζωισμός νά ἐπικρατήσῃ παντοῦ. Δέχονται ἐπίθεση ἀπό Ἀγρότες τούς ὁποίους τρέπουν σέ φυγή.

Ἀλλά οὐσιαστική ἀλλαγὴ δέν ἐπιτυγχάνεται. Ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Ἐπαναστάσεις καταλύουν τυραννίες καί γίνονται τυραννίες. Στό τελευταῖο τραγούδι τούς τά γουρούνια λένε: «Ζήτω στίς φάρμες πού γέννησαν ἑκατομμύρια νικημένους». Θλιβερή διαπίστωση; Αὐτοσαρκασμός;

Στή ΣΤΕΓΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ παίζεται τό ἔργο τοῦ Τεννεσσί Οὐίλλιαμς
Ο ΓΥΑΛΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ.

Ὁ συγγραφέας τοῦ ἔργου αὐτοῦ Τεννεσί Οὐίλλιαμς γεννήθηκε στήν πόλη Κολόμπους τῆς πολιτείας Μισισιπή τῶν ΗΠΑ τό 1914. Σπούδασε στό πανεπιστήμιο τοῦ Μισούρι (Κολούμπια) καί στό πανεπιστήμιο Οὐάσιγκτον τοῦ Σαίנט Λιούις, ὅπου εἶχε μετακομίσει ἡ οἰκογένειά του. Κατά τά χρόνια τῆς μεγάλης οἰκονομικῆς κρίσεως πού ἐκδηλώθηκε τό 1929 ἀναγκάστηκε νά ἐγκαταλείψει τίς σπουδές του ἐπί δύο χρόνια καί νά ἐργαστεῖ σέ ἀποθήκη ὑποδημάτων. Στή ζωή του κατόπιν ἀπασχολήθηκε σέ διάφορα ἐπαγγέλματα, ἀπό ταξιθέτης θεάτρου ἕως σεναριογράφος στό Χόλυγουντ. Ὁ πατέρας του ἐργαζόταν σέ μιά τηλεφωνική ἐταιρία καί ἀπουσίαζε συχνά ἀπό τήν οἰκογένειά του. Ἡ μητέρα του, μιά «ῥωαία» τοῦ Νότου, φερόταν στά παιδιά της ἄλλοτε σάν παιδί καί ἄλλοτε τά καταπίεζε. Ἡ ἀδελφή του ἦταν ψυχικά ἀνάπηρη.

Ὁ Τεννεσί Οὐίλλιαμς καταπιάστηκε μέ τό γράψιμο ἀπό τά ἐφηβικά του χρόνια. Ὡς φοιτητής ἀφιέρωνε τόν περισσότερο ἐλεύθερο χρόνο του σέ θεατρικά ἔργα. Μερικοί τοπικοί θίασοι παρουσίαζαν ἔργα του, πράγμα πού τόν ὥθησε νά σπουδάσει δραματογραφία στό πανεπιστήμιο τῆς Αἰόβα ἀπό τό ὁποῖο πῆρε τό πτυχίο του τό 1938.

«Ὁ Γυάλινος Κόσμος» ἦταν τό πρῶτο συγκροτημένο θεατρικό ἔργο του. Γράφτηκε τό 1945 καί παίχθηκε γιά μικρό διάστημα στό Σικάγο, γιά νά ἔλθει κατόπιν στό Μπρόντγουεϊ (Νέα Ὑόρκη), ὅπου σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία καί ἔκανε διάσημο τόν δημιουργό του. Τιμήθηκε μέ τό βραβεῖο τοῦ Κύκλου Κριτικῶν τῆς Νέας Ὑόρκης τήν θεατρική περίοδο 1944-45.

Ἡ γνώση τῶν πῦ πάνω βιογραφικῶν στοιχείων τοῦ Τεννεσί Οὐίλλιαμς, ἡ γνώση τοῦ οἰκογενειακοῦ καί κοινωνικοῦ περιβάλλοντος εἶναι ἀπαραίτητες γιά τήν κατανόηση τοῦ ἔργου του «Ὁ Γυάλινος Κόσμος», πού εἶναι σέ μεγάλη ἔκταση αὐτοβιογραφικό, ἄν καί μερικά θέματα πού θέτει δέν περιορίζονται σ' αὐτό.

Ὁ Τόμ, ἓνας ἀπό τούς τέσσερις χαρακτῆρες τοῦ ἔργου, ἐκπροσωπεῖ τόν συγγραφέα κατά δύο τρόπους: ὡς γιός καί ὡς ἀφηγητής πού εἰσάγει στίς φάσεις-σκηνές τοῦ ἔργου καί σχολιάζει πρόσωπα, ἐνέργειες, καταστάσεις. Ὅπως καί ὁ Τεννεσί Οὐίλλιαμς, ἐργάζεται σέ ἀποθήκη ὑποδημάτων, μιά δουλειά πού βρῖσκει ἀνιαρή. Δέν κάνει ὅμως καμιά προσπάθεια γιά ἓνα καλύτερο μέλλον. Καταφεύγει στίς σκοτεινές αἴθουσες τῶν κινηματογράφων ὅπου περνάει πολλές ὥρες.

Γιά ἓκατομμύρια ἀνθρώπους ἡ μεγάλη ὀθόνη ἄλλοτε καί τώρα ἡ μικρή ἀποτελεῖ θύρα διαφυγῆς ἀπό τήν πραγματικότητα, ἐξωτερική καί ἐσωτερική.

Ἡ εἰκόνα καί ὁ ἦχος ἐπιβάλλουν σιωπή στήν ἐσωτερική φωνή, ἀδρανοποιοῦν τό σῶμα καί ὑποβαθμίζουν τόν ἄνθρωπο σέ παθητικό ὄν, ἄβουλο καταναλωτή, ἀπρόσωπο μόριο πολτοποιημένης μάζας.

Ὁ πατέρας τοῦ Τεννεσί Οὐίλλιαμς εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Τόμ, ὑπάλληλος τηλεφωνικῆς ἐταιρίας πού ἐγκατέλειψε τήν οἰκογένειά του «γιατί ἀγάπησε τίς μακρινές ἀποστάσεις». Τελευταία εἶδησή του εἶχαν ἀπό ἓνα μέρος τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τοῦ Μεξικοῦ. Ἡ φωτογραφία του στόν τοῖχο τοῦ δωματίου ὅπου ἐκτυλίσσονται οἱ περισσότερες σκηνές τοῦ ἔργου θυμίζει περισσότερο τήν ἀπουσία του.

Ἡ Λάουρα, ἡ κόρη τῆς οἰκογένειας, ἀντιπροσωπεύει τήν ἀδελφή τοῦ συγγραφέα. Εἶναι κλεισμένη στόν ἑαυτόν της, ἀτολμη, σωματικά ἀνάπηρη καί ψυχολογικά εὐάλωτη. Μένει προσηλωμένη στόν μικρόκοσμο τῆς συλλογῆς της μικρῶν γυάλινων ζώων καί ἀκούει παλιούς δίσκους μουσικῆς στό γραμμόφωνο. Δέν ἔχει ἐπαγγελματική ἀπασχόληση. Διέκοψε τήν φοίτησή της σέ σχολή ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως λόγω ψυχολογικῶν προβλημάτων, πράγμα πού ἀπέκρυψε ἀπό τήν μητέρα της. Ἡ ἀποτυχία τῆς προσπάθειάς νά βρεθεῖ γαμπρός στό πρόσωπο τοῦ Τζίμ, συναδέλφου τοῦ Τόμ, ἐπιτείνει τό κλίμα τῆς ἀπογοητεύσεως καί διαγράφει τό μέλλον ζοφερό.

Ἀντιπροσωπευτικός τύπος μητέρας πού ἐκδηλώνει τό ἐνδιαφέρον καί τήν ἀγάπη της ἐξοργιστικά καί καταπιεστικά ἡ Ἀμάντα δραπετεύει πρὸς τό «ἐνδοξο» νεανικό παρελθόν κωμικοτραγικά συχνά. Διαθέτει ἀνεξάντλητη ὑπομονή καί ἐπιστρατεύει τήν ἐπινοητικότητα της γιά νά «μπαλώνει» τά πράγματα.

Χαρακτηριστικός τύπος Ἀμερικανοῦ πού ἐνθαρρύνει καί συντελεῖ στήν ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου μέσα ἀπό τόν δρόμο τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἱκανοτήτων ὁ Τζίμ ἀντιπροσωπεύει τήν εἰσβολή τῆς πραγματικότητας πού πληγώνει. Ἀπ' ὅσα λέει δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι ἐτοιμάζεται νά ἀνταποκριθεῖ στίς προκλήσεις τῶν μελλοντικῶν ἐξελίξεων. Ἄν κρίνουμε ἀπό τό γεγονός ὅτι τό παρόν τοῦ Τζίμ εἶναι βάλτωμα σέ σχέση μέ τίς φιλοδοξίες, τά ὄνειρα καί τίς προσδοκίες κατὰ τά μαθητικά του χρόνια, μποροῦμε νά διατυπώσουμε τήν ἄποψη ὅτι τά τωρινά σχέδιά του ἀποτελοῦν μιά περιοχή μελλοντικῶν ὀνείρων στήν ὁποία καταφεύγει δραπετεύοντας ἀπό τήν πραγματικότητα.

Πέντε πρόσωπα μέ πέντε διαφορετικούς τρόπους φυγῆς. Ὁ πατέρας δραπέτευσε ἀπό τήν οἰκογένειά του, τίς ὑποχρεώσεις καί τίς εὐθύνες του. Ἡ μητέρα στό «ἐνδοξο» νεανικό παρελθόν, ὁ γιός στίς αἴθουσες κινηματογράφου, ἡ κόρη στόν γυάλινο κόσμο τῆς συλλογῆς της καί στή μουσική, ὁ Τζίμ δραπετεύει στό μέλλον.

Ἐκτιμοῦμε οἱ Χριστιανοί τί μᾶς ἔχει προσφέρει ἡ Πίστη γιά τό ἐπίγειο παρόν καί μέλλον καί γιά τό οὐράνιο μέλλον;

Έφυγε για την άλλη πλευρά της αιωνιότητας στις 18 Νοεμβρίου 2021 μία διακεκριμένη προσωπικότητα του λυρικού θεάτρου ή

ΔΑΦΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ.

Ήταν κόρη του μουσικοσυνθέτη Αντίοχου Ευαγγελάτου, αδελφή του σκηνοθέτη και ακαδημαϊκού Σπύρου Ευαγγελάτου, σύζυγος του συνθέτη και πιανίστα Στέφανου Γαζουλέα.

Διακρίθηκε για την άρτια, μεστή, έκφραστική φωνή της καθώς και για την μοναδική επί σκηνής θεατρικότητά της.

Γεννήθηκε το 1946 στην Αθήνα έσπούδασε τραγούδι στο Έλληνικό Ώδείο. Συνέχισε σπουδές στη Βιέννη και στο Στούντιο Όπερας της Κρατικής Όπερας της Βαυαρίας (Μόναχο) της οποίας ήταν πρωταγωνιστικό μέλος μέχρι το 1955.

Με την Έθνική Λυρική Σκηνή συνεργάστηκε από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και έζησε σε μία διαφορετική γκάμα ρόλων. Συμμετείχε στην παρουσίαση της συμφωνικής μπαλάντας του Αντίοχου Ευαγγελάτου "Η Λυγερή και ο Χάρος". Συνεργάστηκε με διάφορα λυρικά θέατρα και φεστιβάλ σε διάφορα μέρη του κόσμου.

Ερμήνευσε ως μεσόφωνος κλασικές όπερες καθώς και έργα του 20ού αιώνα. Το ρεπερτόριο της περιελάμβανε επίσης όρατόρια, έργα συμφωνικής μουσικής και γερμανικά τραγούδια (λίντερ). Στο Φεστιβάλ Αθηνών 1981 εμφανίστηκε στην όπερα "Η Αριάδνη στη Νάξο" του Γιόχαν Στράους με την Κρατική Όπερα της Βαυαρίας.

Άσχολήθηκε επίσης συστηματικά με τη διδασκαλία. Ήδιδάξε στο Μουσικό Πανεπιστήμιο του Μονάχου και από το 2001 ήταν αντιπρύτανης αυτού. Το 2003 εξελέγη καθηγήτρια στη Βασιλική Ακαδημία Μουσικής της Κοπεγχάγης. Υπήρξε μέλος κριτικών επιτροπών σε διεθνείς διαγωνισμούς τραγουδιού.

Από το 2004 ήταν μέλος της Κριτικής Επιτροπής των Καλλιτεχνικών Βραβείων του Υπουργείου Πολιτισμού της Βαυαρίας και γνωμοδοτική σύμβουλος του Μουσικού Πανεπιστημίου "Μοτσαρτέουμ" του Σάλτσμπουργκ και της Royal Academy of Music της Κοπεγχάγης.

Τό 2006 τιμήθηκε με τό "Μεγάλο Βραβείο Μουσικής της Ένώσεως Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών.

Τό 2015 τό Ίόνιο Πανεπιστήμιο την αναγόρευσε επίτιμη διδάκτορα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών.

ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΑΘΗ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

ΕΝΑ ΚΑΠΕΛΟ ΓΕΜΑΤΟ ΒΡΟΧΗ του Μάικλ Γκάτσο

Τραγικό τό τέλος τῶν ἀνθρώπων, συνήθως νέων πού μπήκαν στο λούκι των ναρκωτικῶν γιά διάφορους λόγους, διάφορες αἰτίες. Ἄλλοι γιά νά βροῦν τήν εὐτυχία καί ἀντί γιά τον παράδεισο πού τούς ὑποσχέθηκαν βρῆκαν τήν κόλαση. Ἄλλοι δοκίμασαν κάποια ἀποτυχία, ἀπογοήτευση στή ζωή τους, ἄλλοι εἶναι παιδιά προβληματικῶν, διαλελυμένων οἰκογενειῶν.

Δέν εἶναι μόνον τό τραγικό τέλος. Εἶναι καί ἡ τραγική ζωή τους. Αὐτή τή δραματική κατάσταση τοῦ ναρκομανοῦς καί τίς ἐπιπτώσεις τοῦ πάθους στήν οἰκογένειά τους, πατρική ἢ δική τους, ἀποκαλύπτει κατά τρόπο συγκλονιστικό τό ἔργο αὐτό. Ὁ Τζώνυ Πόπ ἀντιπροσωπεύει χαρακτηριστική περίπτωση ναρκομανοῦς. Αὐτός καί ὁ ἀδελφός του Πόλο ἔμειναν νωρίς ὄρφανοί ἀπό μητέρα καί πέρασαν τά κρίσιμα χρόνια τῆς ἐφηβείας καί τῆς πρώτης νιότης ἔξω ἀπό τήν θालπωρή καί τήν σιγουριά τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας, σέ συγγενεῖς καί σέ ἴδρυμα. Διαποτισμένος ἀπό τόν ἀτομισμό ὁ πατέρας τούς Τζών, δέν μπόρεσε νά δώσει πνευματική θεμελίωση στήν ζωή τῶν παιδιῶν του. Οὔτε νά ἐμπνεύσει προσπάθειες καί ἐπιδιώξεις πού καταξιώνουν τήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου. Δέν φαίνεται νά ἐνδιαφέρεται γιά τά προβλήματα τους. Ἔτσι ὁ μέγας γιός ἔχει ξαναμπεῖ στήν κόλαση τῶν ναρκωτικῶν. Τόν ἔχουν διώξει ἀπό τήν δουλειά του. Γιά νά ἐξασφαλίσει τήν "δόση" του χρεώνεται στούς ἐμπόρους τοῦ λευκοῦ θανάτου. Ἀπουσιάζει ἀπό τό σπίτι ἡμέρες καί νύχτες, παραμελεῖ τήν γυναῖκα του πού εἶναι ἔγκυος. Ἡ Σήλα δοκιμάζεται ἀπό τήν ἀνεξήγητη συμπεριφορά του, ὑποπτεύεται ὅτι τήν ἀπατά, ἀλλά δέν δημιουργεῖ σκηνές ζηλοτυπίας. Ἀντιμετωπίζει σκληρούς ἠθικούς πειρασμούς καί ἀπελπισμένη ἐτοιμάζεται νά τόν ἐγκαταλείψει φεύγοντας μέ τόν ἀδελφό του.

Βλέπουμε τήν κρίση πού τοῦ προκαλεῖ ἡ στέρηση τῆς δόσεως σ' ὅλη τήν τραγική της κλίμακα, ἀπό τήν ἀνησυχία μέχρι τόν σφαδασμό. Μᾶς ἀποκαλύπτεται τό ἀπαίσιο πρόσωπο τῶν ἀδίστακτων κακοποιῶν πού διακινούν τά ναρκωτικά καί πόσο τρομερό πρᾶγμα εἶναι νά ἐξαρτᾶσαι ἀπό τήν "μεγαλοψυχία" τους.

Ὁ Τζώνυ, ὅπως κάθε ναρκομανῆς κερδίζει τήν συμπάθεια μας ὡς τραγικό θῦμα τοῦ πάθους καθώς καί μέ τόν ἀγῶνα του νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τήν ἐξάρτησή του ἀπό τό ναρκωτικό.

Πολλούς αντιπροσωπεύει ο πατέρας που, όταν πληροφορείται την αιτία του προβλήματος του γιού του, ξεσπά σε απειλές έναντι των υπευθύνων και δεν βλέπει τις δικές του ευθύνες.

Αν για τους περισσότερους ναρκομανείς δεν υπάρχει δρόμος διαφυγής από την κόλαση, ο Τζώνυ μάς δίνει την ελπίδα ότι με τον αγώνα του, με την συμπαράσταση των δικών του και την οργανωμένη βοήθεια της πολιτείας θα νικήσει. Όταν έλθει στον κόσμο και το παιδί του, θα αποκτήσει ακόμη ένα ψυχολογικό στήριγμα.

"ΗΡΩΙΝΗ - ΕΛΛΑΣ 1-0" του Μάριου Μαλούχου

Η πνευματική μας υποβάθμιση φανερώνεται σε διάφορες περιοχές του ατομικού, κοινωνικού και εθνικού βίου. Ο φαύλος κύκλος της αλληλεπιδράσεως ατόμου-οικογένειας-φορέων και κοινωνίας σε άεναη δράση. Με τις έσφαλμένες επιλογές μας γινόμαστε θύτες και θύματα, σε διάφορους βαθμούς. Εκτός από τον Καιάδα της ανεργίας όπου ρίχνουμε τους νέους μας, έχουμε δημιουργήσει και την κόλαση των ναρκωτικών που επιτρέπει και αδίστακτοι έμποροι του θανάτου παρουσιάζουν ως παράδεισο. Άλλοι απληροφόρητοι, άλλοι χωρίς πνευματικό εξοπλισμό για τον αγώνα της ζωής, άλλοι ψυχολογικά τραυματισμένοι από προβληματική οικογένεια, άλλοι από άλλες αιτίες μπαίνουν στο λούκι των ναρκωτικών με όλες τις τραγικές συνέπειες. Με δέκα τέσσερις εικόνες σκηνές τό έργου ΗΡΩΙΝΗ - ΕΛΛΑΣ 1-0 του Μάριου Μαλούχου φωτίζει όλες σχεδόν τις πτυχές του σοβαρότατου αυτού προβλήματος-πάθους των ναρκωτικών. Στο πεδίο αυτής της μάχης δεν έχουμε τραγικά θύματα μόνον παιδιά, νέους, οικογένειες. Ήττημένη είναι και η Ελλάδα. Αυτό επισημαίνει, όπως αντιλαμβάνεσθε, ο τίτλος του έργου ΗΡΩΙΝΗ - ΕΛΛΑΣ 1-0.

ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΜΕΡΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ του Ευγένιου Ο' Νηλ

Η Μαίρη ήταν κόρη μιας καθώς πρέπει οικογένειας που δεν έτρεφε ιδιαίτερη εκτίμηση για τους ήθοποιούς. Έρωτεύθηκε τον Τζαίμς Τάϊρον, τον παντρεύτηκε και τον άκολουθοῦσε στις τουρνέ που έκανε ο θιασός του μένοντας σε φθηνά ξενοδοχεία. Έχει επιστρέψει από σανατόριο όπου νοσηλεύτηκε για φυματίωση. Ο πατέρας της πέθανε από την ασθένεια αυτή. Υποφέρει από μοναξιά περισσότερο από τα άλλα μέλη της οικογένειάς της. Με άφορμή τό άφορητο ροχαλητό του άντρα της καταφεύγει σ' ένα άδειανό δωμάτιο. Υποπτεύεται ότι ο άντρας της και τα παιδιά της την παρακολουθούν. Η συμπεριφορά της δημιουργεί μυστήριο. Η υπόθεση του έργου έχει προχωρήσει αρκετά όταν μαθαίνουμε ότι καταφεύγει κρυφά από τους δικούς της στή μορφίνη για τους πόνους που νιώθει στα χέρια της.

“ Ο ΚΑΤΑ ΦΑΝΤΑΣΙΑΝ ΑΣΘΕΝΗΣ” του Μολιέρου

Τό πάθος του Άργκάν έντοπίζεται στήν καρδιά και στό νοῦ. Ἐγωπάθεια και νοσηρή ἔμμονη ἰδέα.

Εἶναι ὑγιέστατος, ἀλλά νομίζει ὅτι εἶναι ἄρρωστος και παίρνει ἀπό τόν φαρμακοποιοῦ Φλεράν διάφορα φάρμακα πού τοῦ συνιστᾶ ὁ γιατρός του Πουργκόν. Παρά τίς βρισιές και τίς ἀπειλές του, ἡ ὑπηρέτρια Τουανέττα ἔχει τήν εἰλικρίνεια και τήν παρηρησία νά τοῦ ἐπισημαίνει ὅτι τά πρόσωπα αὐτά τόν ἐκμεταλλεύονται. Ἐνα ἄλλο πρόσωπο πού προσπαθεῖ νά τόν λογικεύσει εἶναι ὁ ἀδελφός τοῦ Μπεράλδος. Ὁ Άργκάν ἀσχολεῖται συνεχῶς μέ τόν ἑαυτό του. Θέλει και τά πρόσωπα τῆς οἰκογενείας τοῦ νά περιστρέφονται γύρω ἀπό τό ἀτομό του, νά τόν περιποιούνται, νά τόν νταντεύουν. Ἀποφασίζει νά παντρέψει τήν κόρη του Ἀγγελική μέ νεαρό γιατρό για νά ἔχει ἐξασφαλισμένη τήν φροντίδα του. Ἡ Ἀγγελική θά πάρει τόν ἐκλεκτό τῆς καρδιάς τῆς Κλεάνθη, ἀπό τόν ὁποῖο ὁ Άργκάν ζητᾶ νά γίνει γιατρός.

"ΓΕΡΜΑ" τοῦ Ἴσπανοῦ συγγραφέα Φεντερίκο Γκαρσία Λόρκα
Εἰδική περίπτωση.

Μέ ἀδρές γραμμές ὁ συγγραφέας ἰχνογραφεῖ εἰκόνες ἀπό τήν ζωή τῆς ὑπαίθρου. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι γεωργοί, κτηνοτρόφοι και οἰκοκυρές στό χωριό τῆς Ἰσπανίας ὅπου ἐκτυλίσσεται ἡ ὑπόθεση τοῦ ἔργου. Στή μικρή κοινωνία τοῦ χωριοῦ ἐπικρατοῦν συντηρητικές ἀντιλήψεις, ἄν και κάποια πρόσωπα τολμοῦν να τίς ἀμφισβητοῦν. Ὁ ἄντρας εἶναι ὁ ἀφέντης τῆς γυναίκας και τῆς οἰκογένειας. Ἡ ἀντίληψη για τήν τιμή δέν ἔχει βαθιές ρίζες σέ πνευματικές ἠθικές πεποιθήσεις, ἀλλά περιορίζεται στή βιτρίνα, τί θά πεῖ ὁ κόσμος. Γι' αὐτό παρατηροῦμε ἐξωτερικούς περιορισμούς, μέχρι και "ἀστυνομική" ἐπιτήρηση. Και φυσικά μονόπλευρα για τίς γυναῖκες. "Στόν κόσμο πού γεννήθηκα τά κορίτσια μεγαλώνουν πίσω ἀπό τίς κλειδωμένες πόρτες", λέει ἡ Γέρμα στή Γριά. Και ὁ Χουάν στή Γέρμα: "Τά γελάδια στό μαντρί και ἡ γυναῖκα στό σπίτι".

Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ ἄντρας και ἡ γυναῖκα δέν διαφέρουν μόνον σωματικά και βιολογικά, ἀλλά και ψυχικά. Ἡ κοινή πείρα και ἡ ἐπιστημονική γνώση βεβαιώνουν τό γεγονός αὐτό. Ἡ ψυχολόγος Gina Lombroso στό ἔργο τῆς "Ἡ ψυχή τῆς γυναίκας" γράφει ὅτι τό στοιχεῖο τοῦ ἑτεροκεντρισμοῦ πού χαρακτηρίζει τήν γυναικεία ψυχή τήν κάνει κατώτερη τοῦ ἀνδρός στόν κόσμο τῶν συμφερόντων και ἀνώτερη στόν κόσμο τῶν συγκινήσεων. Και ἡ ψυχολόγος Agnes E. Meyer ἐπισημαίνει ὅτι οἱ γυναῖκες ἔχουν πολλά ἐπαγγέλματα, ἀλλά μία μόνον κλήση: τήν μητρότητα.

Στό θέμα τής μητρότητας εστιάζει τόν μεγεθυντικό φακό του ό Λόρκα στό έργο αυτό. Ό Χουάν και ή Γέρμα είναι παντρεμένοι δύο χρόνια, αλλά είναι άτεκνοι. Ένώ οί περισσότεροι άντρες θέλουν απογόνους και μάλιστα αγόρια πού διαιωνίζουν τό οικογενειακό όνομα, τόν Χουάν δέν τόν στενοχωρεί, ούτε καν τόν άπασχολεί τό πρόβλημα. Άπορροφάται από τίς δουλειές. Δουλεύει σκληρά μέρα νύχτα, αυξάνει τό βιός του και παραμελεί τήν γυναίκα του. Έχει συνηθίσει στήν ιδέα ότι δέν θά γίνει πατέρας και προσπαθεί νά πείσει και τήν γυναίκα του νά τό πάρει απόφαση.

Αντιθέτως, για τήν Γέρμα τό νά γίνει μητέρα, νά αποκτήσει γιό είναι τό πών. Λαχταράει νά νιώσει μέσα της νά πάλει μία νέα ζωή, νά θηλάσει τό μωρό της, νά σφίξει στήν άγκαλιά της τόν γιό της και άς πονέσει και άς ύποφέρει. Στήν αρχή δέν άγωνιά, ελπίζει, αλλά καθώς τά χρόνια περνούν και δέν βλέπει νά έρχεται ό γιός πού περιμένει και τόν καλεί μέ τραγούδια, ή δυστυχία τήν περισφίγγει. Χάνει τόν ύπνο της. Μία φίλη της και άλλες συγχωριανές αποκτούν παιδιά. Η δυστυχία της Γέρμα έπιτείνεται. Καμία κατανόηση και συμπαράσταση από τόν άντρα της. Βλέποντας τήν σφοδρή έπιθυμία της νά γίνει μητέρα, ό Χουάν φοβάται μήπως τόν άπατήσει. Για νά προστατεύσει τήν τιμή του έγκαθιστά στο σπίτι του δύο άνύπαντρες άδελφές του.

Στήν άπελπισία της ή Γέρμα καταφεύγει κρυφά σέ γητεύτρα. Τό ποθούμενο δέν έπιτυγχάνεται. Κατά τήν διάρκεια πανηγυριού σ' έρημοκλήσι, όπου έρχεται ή Γέρμα για πολλοστή φορά ελπίζοντας σέ θεία βοήθεια, αντιμετωπίζει συγκεκριμένο πειρασμό: ή Γριά παροτρύνει τήν Γέρμα νά έγκαταλείψει τόν Χουάν και νά σμίξει μέ τόν γιό της πού τήν περιμένει πίσω από τό εκκλησάκι. Η Γέρμα τό άποκρούει άδίστακτα.

Στό πανηγύρι ή Γέρμα συναντά τόν άντρα της πού τήν παρακολουθεϊ. Γιατί ό Χουάν ήξερε ότι άτεκνες παντρεμένες έρχονται για νά σμίξουν τήν νύχτα μέ παλληκάρια προκειμένου νά γίνουν μητέρες. Ό μεταξύ τους διάλογος, όπως και οί προηγούμενοι, άποκαλύπτει όχι μόνον τήν διαφορά του ψυχισμού τους, αλλά και διαφορετικές αντίληψεις για διάφορα θέματα τής ζωής. Φυσικά και στό θέμα του παιδιού. Ένώ για τήν Γέρμα τό θέμα είναι ύπαρξιακό, για τόν Χουάν δέν έχει καμία σημασία. «Δίχως παιδιά είναι πιό γλυκιά ή ζωή. Έγώ είμαι ευτυχισμένος πού δέν έχουμε». Αυτά τά λόγια και όσα ακολουθούν έρεθίζουν τήν Γέρμα. Καθώς βρίσκονται ξαπλωμένοι στό έδαφος και ό Χουάν τήν άγκαλιάζει, ή Γέρμα άρνείται νά τόν φιλήσει. Βγάζει μία κραυγή και σφίγγει τόν λαιμό του άντρα της ώσπου τόν σκοτώνει. Στους πανηγυριώτες πού πλησιάζουν φωνάζει: "Μή σιμώσετε, γιατί σκότωσα τό παιδί μου. Έγώ ή ίδια σκότωσα τό παιδί μου."

ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

25 Νοεμβρίου 2021